

S I G N I F I C A N T

Effecten voor de Politie van de wijzigingen WvSv

*Een Quick Scan op basis van
het concept wetsvoorstel*

Significant B.V.
Thorbeckelaan 91
3771 ED Barneveld Centrum Versterking Opsporing
T 0342 40 52 40 Barneveld, 17 juni 2011
KvK 39081506 Referentie: 11.215/BH/bv
info@significant.nl Versie: Definitief
www.significant.nl Auteur(s): Reitse Keizer, Barend Huitink

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
1. Achtergrond en aanleiding	5
1.1 Concept aanpassing Wetboek van Strafvordering	5
1.2 Doelstelling van de Quick Scan	6
1.3 Leeswijzer	6
2. Quick Scan effecten	7
2.1 Melding strafbaar feit via tolk bij aanhouding	7
2.1.1 <i>Situatiebeschrijving</i>	7
2.1.2 <i>Varianten voor de bedrijfsvoering</i>	8
2.1.3 <i>Effecten</i>	9
2.1.4 <i>Kwantitatieve raming</i>	9
2.2 Versterkte Inschakeling Hulpofficier van Justitie	10
2.2.1 <i>Situatiebeschrijving</i>	10
2.2.2 <i>Varianten voor de bedrijfsvoering</i>	10
2.2.3 <i>Effecten</i>	11
2.2.4 <i>Kwantitatieve raming</i>	11
2.3 Versterkte rol Rechter Commissaris	13
2.3.1 <i>Situatiebeschrijving</i>	13
2.3.2 <i>Varianten voor de bedrijfsvoering</i>	13
2.3.3 <i>Effecten</i>	13
2.3.4 <i>Kwantitatieve raming</i>	14
2.4 Administratieve effecten versterkte inzet HOvJ	14
2.4.1 <i>Situatiebeschrijving</i>	15
2.4.2 <i>Varianten voor de bedrijfsvoering</i>	15
2.4.3 <i>Effecten</i>	15
2.4.4 <i>Kwantitatieve raming</i>	16
2.5 Aanwezigheid raadsman bij verhoor	16
2.6 Auditief en/of audiovisueel vastleggen van verhoren	16
2.6.1 <i>Situatiebeschrijving</i>	17
2.6.2 <i>Varianten voor de bedrijfsvoering</i>	17
2.6.3 <i>Effecten</i>	17
2.6.4 <i>Kwantitatieve raming</i>	18
2.7 Extra vervoersbewegingen als gevolg van de regelgeving	20
2.7.1 <i>Situatiebeschrijving</i>	20
2.7.2 <i>Varianten voor de bedrijfsvoering</i>	20
2.7.3 <i>Effecten</i>	21
2.7.4 <i>Kwantitatieve raming</i>	21
2.8 Opleiding en instructie bij strafzaken betrokken politiepersoneel	22
2.8.1 <i>Situatiebeschrijving</i>	22
2.8.2 <i>Varianten voor de bedrijfsvoering</i>	22
2.8.3 <i>Effecten</i>	23

2.8.4	<i>Kwantitatieve raming</i>	23
2.9	Opleiding en instructie HOvJ's	23
2.9.1	<i>Situatiebeschrijving</i>	23
2.9.2	<i>Varianten voor de bedrijfsvoering</i>	23
2.9.3	<i>Effecten</i>	24
2.9.4	<i>Kwantitatieve raming</i>	24
2.10	Huisvesting	24
2.10.1	<i>Situatiebeschrijving</i>	24
2.10.2	<i>Varianten voor de bedrijfsvoering</i>	25
2.10.3	<i>Effecten</i>	25
2.10.4	<i>Kwantitatieve raming</i>	26
3.	Samenvatting	27
	<i>Melding strafbaar feit via tolk bij aanhouding</i>	27
	<i>Versterkte inschakeling Hulpofficier van Justitie</i>	27
	<i>Versterkte rol van de Rechter Commissaris</i>	28
	<i>Raadsman bij verhoor</i>	28
	<i>Audio of Audiovisuele registratie</i>	28
	<i>Opleiding en Instructie</i>	29
	<i>Huisvesting</i>	29
A.	Onderzoeksvragen naar aanleiding van wijzigingen WvSv	Fout! Bladwijzer
	niet gedefinieerd.	
	Tekst van de notitie	31
B.	Gebruikte bronnen	36
B.1.1	<i>Melding strafbaar feit via tolk bij aanhouding</i>	36
B.1.2	<i>Versterkte inschakeling Hulpofficier van Justitie</i>	36
B.1.3	<i>Versterkte rol Rechter Commissaris</i>	37
B.1.4	<i>Administratieve effecten wijziging BVH</i>	37
B.1.5	<i>Aanwezigheid raadsman bij verhoor</i>	38
B.1.6	<i>Audio of Audiovisueel vastleggen van verhoren</i>	38
B.1.7	<i>Extra vervoersbewegingen als gevolg van de regelgeving</i>	38
B.1.8	<i>Opleiding en instructie bij strafzaken betrokken politiepersoneel</i>	39
B.1.9	<i>Opleiding en instructie HOvJ's</i>	40
B.1.10	<i>Huisvesting</i>	40

Voorwoord

In deze rapportage wordt verslag gedaan van een Quick Scan naar de effecten voor de Politie van een voorstel voor wijzigingen in het Wetboek van Strafvordering. In het kader van een consultatieronde over de voorgestelde wijzigingen is de Politie door het Ministerie van Veiligheid en Justitie om een reactie gevraagd. Het Centrum Versterking Opsporing (CVO) heeft Significant opdracht verleend om ten behoeve van het formuleren van een reactie door de Politie in die consultatieronde, een aantal specifiek op de Politie gerichte effecten in beeld te brengen. Uitgangspunt daarbij is een door het CVO uitgevoerde inventarisatie van onderwerpen in de nieuwe wetgeving die invloed kunnen hebben op de bedrijfsvoering. Deze rapportage sluit aan op een onderzoek dat Significant in opdracht van het Ministerie van Veiligheid en Justitie heeft uitgevoerd: "Raadsman bij Politieverhoor, impactanalyse op de invoering".

Gegeven de termijn waarop de reactie van de Politie wordt verwacht is het onderzoek beperkt tot een Quick Scan die in krap twee weken is uitgevoerd. Daarbij is een intensieve inspanning geleverd door diverse medewerkers in de politieorganisatie om op zeer korte termijn gegevens te verzamelen of onderbouwde schattingen voor gevraagde grootheden te maken.

Het onderzoek is begeleid vanuit een werkgroep waarin hebben deelgenomen namens het CVO Willem Koning (plaatsvervangend hoofd CVO) en Ruben Boerkamp (Implementatiemanager CVO Utrecht) . Zij hebben een belangrijke bijdrage geleverd aan het mobiliseren van kennis en gegevens ten behoeve van het onderzoek. Wij zijn hen zeer erkentelijk voor hun plezierige bijdrage die van wezenlijk belang was voor de kwaliteit en de realisatie van de doorlooptijd van het onderzoek.

Barend Huitink
Reitse Keizer

Significant B.V.

1. Achtergrond en aanleiding

1.1 Concept aanpassing Wetboek van Strafvordering

01 Ontwikkelingen aan het Europese front – meer concreet: rechtsontwikkeling in het kader van het Europese Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) en de activiteiten van de Europese Commissie op het gebied van de rechtsbijstand aan verdachten in strafzaken – hebben tot een aantal aanpassingsvoorstellen in het Wetboek van Strafvordering (WvSv) geleid. Dit betreft bepalingen met betrekking tot de mogelijkheid om een beroep te doen op een tolk en rechtsbijstand voorafgaand en tijdens het verhoor van een verdachte van een strafbaar feit.

02 De concept aanpassing van de WvSv codificeert de bestaande praktijk van rechtsbijstand voor het politieverhoor (de consultatiebijstand; in de wandelgangen vaak aangeduid met ‘Salduz’). Daarnaast regelt het conceptwetsvoorstel het recht voor verdachten die zijn aangehouden op verdenking van een misdrijf met een strafbedreiging van zes jaar of meer om zich tijdens het politieverhoor door een raadsman te laten bijstaan en de verplichting om een niet Nederlandstalige verdachte in zijn eigen taal in kennis te stellen van het feit waarvan deze wordt verdacht en de rechten die de verdachte in het proces van strafvordering heeft. Hiermee wordt beoogd recht te doen aan de Europese ontwikkelingen op dit terrein binnen de specifieke context van het Nederlandse rechtsstelsel. Tot slot zijn in het concept wetsvoorstel ook bepalingen opgenomen die effecten hebben op de uitvoering in de politiepraktijk, onder andere met betrekking tot de bevoegdheden en taken van specifieke politiefunctionarissen en het audio/audiovisueel registreren van verhoren.

03 De voorgenomen wetswijziging heeft consequenties voor de inrichting van de werkprocessen van een aantal partijen die betrokken zijn bij het strafrechtproces. Zo zullen door een mogelijke wetswijziging de werkprocessen van de politie, de advocatuur, Halt en het Openbaar Ministerie veranderen. Ook heeft de regeling gevolgen voor de piketcentrale en de Raad voor Rechtsbijstand.

04 Het conceptwetsvoorstel geeft het nieuwe raamwerk voor de Nederlandse strafvordering. De wijze waarop de strafvorderlijke regels worden geïmplementeerd, heeft gevolgen voor (onder meer) de bedrijfsvoering van de verschillende betrokken instanties. Om inzicht te krijgen in deze gevolgen heeft het ministerie van Veiligheid en Justitie aan advies- en onderzoeksbureau Significant gevraagd een impactanalyse uit te voeren. Met deze impactanalyse wordt aan de hand van een aantal scenario's inzichtelijk gemaakt welke gevolgen zijn te verwachten van het recht van verdachten om zich tijdens het politieverhoor te laten bijstaan door een raadsman. De reikwijdte en van deze impactanalyse betrof niet volledig alle effecten voor de Politie.

05 Het conceptwetsvoorstel is ter consultatie voorgelegd aan de betrokken partijen, waaronder de Politie. De consultatietermijn loopt tot en met juli 2011. Om een advies over het wetsvoorstel op te kunnen stellen is door het Centrum Versterking Opsporing van de Voorziening tot Samenwerking Politie Nederland (VtSPN) opdracht gegeven aan Significant om in het verlengde van de uitgevoerde impactanalyse een aanvullende Quick Scan uit te voeren op specifieke effecten voor de Politie van de concept wetgeving.

1.2 Doelstelling van de Quick Scan

06 De doelstelling van de Quick Scan is het in kaart brengen van de effecten van de voorgenomen wijziging in de WvSv op de bedrijfsvoering van de Politie met een inschatting van de kwantitatieve gevolgen voor inzet en investeringen. Bij deze analyse is als uitgangspunt de notitie met onderzoeksvragen gebruikt zoals opgesteld vanuit een werkgroep binnen de Politie die zich met de beantwoording van de consultatie bezig houdt. Deze notitie is bijgevoegd als bijlage A bij dit rapport en bevat een artikelsgewijze analyse van de voor de Politie relevante wijzigingen in het WvSv.

07 De doorlooptijd van het onderzoek is bepalend geweest voor de diepgang van het onderzoek. Dit betekent dat bij sommige effecten moet worden volstaan met een indicatieve raming van de kwantitatieve effecten in plaats van een gedetailleerd onderbouwde berekening. Daarnaast bestaat enige onzekerheid over de definitieve uitvoering van de regelgeving door de Politie waarvoor verschillende alternatieven bestaan. In die gevallen zijn de effecten voor relevante uitvoeringsvarianten beschreven.

1.3 Leeswijzer

08 In deze rapportage is ervoor gekozen de effecten in beeld te brengen per aspect van de bedrijfsvoering voor de Politie en niet per artikel in de conceptwettekst. De koppelingen daartussen zijn gelegd in de notitie, zoals opgenomen in Bijlage A. Per aspect van de bedrijfsvoering zijn in een aantal gevallen verschillende uitvoeringsvormen overwogen. Daarbij zijn op pragmatische gronden en inschattingen van de praktijk een aantal uitvoeringsvormen afgefallen die voor de volledigheid wel worden benoemd.

09 De effecten zijn binnen de beschikbare tijd, inzichten en cijfers zo goed mogelijk gekwantificeerd. De cijfers moeten worden geïnterpreteerd als indicatieve ramingen omdat:

1. Over het functioneren van de nieuwe wetgeving op specifieke effecten geen historische gegevens bestaan;
2. Niet alle voor kwantificering noodzakelijke basisgegevens beschikbaar zijn uit registraties en op grond van praktijkinzichten zijn geraamd.

Om die reden zijn de cijfers ook afgerond in deze rapportage opgenomen. In Bijlage B is de achtergrond van de berekeningen en gebruikte bronnen benoemd.

2. Quick Scan effecten

10 De door het CVO benoemde aspecten, conform bijlage A waarop de concept wijzigingen in het Wetboek van Strafvordering conform bijlage A zijn :

1. Melding strafbaar feit via tolk bij aanhouding;
2. Versterkte inschakeling Hulpofficier van Justitie (HOvJ);
3. Versterkte rol Rechter Commissaris;
4. Administratieve effecten versterkte inzet HOvJ;
5. Aanwezigheid Raadsman bij verhoor;
6. Auditief en/of Audiovisueel vastleggen van verhoren;
7. Extra vervoersbewegingen als gevolg van de regelgeving;
8. Opleiding en instructie bij strafzaken betrokken politiepersoneel;
9. Opleiding en instructie HOvJ's;
10. Huisvesting.

Deze onderwerpen worden hierna in afzonderlijke subparagrafen behandeld.

2.1 Melding strafbaar feit via tolk bij aanhouding

2.1.1 *Situatiebeschrijving*

11 Een verdachte van een strafbaar feit moet bij aanhouding in kennis worden gesteld van het strafbare feit waarvan deze wordt verdacht. Uit de wijzigingen in de conceptwettekst kan worden afgeleid dat wanneer deze verdachte de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheerst, bevoegd is zich te laten bijstaan door een tolk. Kort samengevat een verdachte heeft bij aanhouding het recht in zijn eigen taal te vernemen wegens welk strafbaar feit deze wordt aangehouden.

12 Al sinds september 2008 is een aanwijzing van kracht van het Openbaar Ministerie (2008A010), waarin onder 2C is opgenomen dat: "... een ieder tegen wie een vervolging is ingesteld er recht op heeft om onverwijld in een taal die hij verstaat in kennis te worden gesteld van de aard en de reden van de tegen hem ingebrachte beschuldigingen.". In de gewijzigde wetgeving wordt deze aanwijzing wettelijk verankerd. Om die reden moeten de effecten niet primair worden toegeschreven aan de wijzigingen in de WvSv, maar vloeien voort uit het reeds van kracht zijnde beleid .

13 De letterlijke tekst van artikel 27 c lid 1 in de het concept voor het nieuwe WvSv spreekt van de verplichting tot mededeling van het strafbare feit bij staandehouding en aanhouding. Bij de interpretatie van de regelgeving is uit pragmatische overwegingen aangenomen dat de bepaling aangaande het recht op bijstand door een tolk alleen op aanhoudingen van toepassing is. Daaraan ligt mede ten grondslag de veronderstelling dat bij staandehouding in verband met een strafbaar feit meestal ook tot aanhouding wordt overgegaan. Deze interpretatie sluit ook aan de eerder geciteerde aanwijzing van het Openbaar Ministerie.

14 Hoewel geen gegevens over het aantal staandehoudingen bekend zijn, is de inschatting van de Politie dat dit een veelvoud van het aantal aanhoudingen betreft. Staandehoudingen hebben daarbij

veelal geen betrekking op strafbare feiten (overtredingen, horen ter plaatse van getuigen en dergelijke). Het is daarom ook uit operationele overwegingen niet wenselijk bij staandhoudingen van niet Nederlands verstaande betrokkenen, de verplichting tot inschakeling van een tolk op te leggen. Als ook de intentie van de wetgeving alleen betrekking heeft op aanhoudingen, moet de formulering in de wettekst en de memorie van toelichting hierop worden getoetst.

15 Als gevolg van de wijziging in de wet zijn dus voor de Politie ten opzichte van de huidige situatie *geen effecten* te verwachten. Voor de volledigheid is hierna wel een raming van de inzet en kosten uitgewerkt.

2.1.2 Varianten voor de bedrijfsvoering

16 Voor het inschakelen van een tolk bij aanhouding zijn de volgende vier varianten voor uitvoering overwogen:

- a. Voorzien in tolkencapaciteit op bureaus
- b. Oproepen van tolken na medeneming naar een bureau
- c. Uitstellen van de melding tot het moment van eerste verhoor in aanwezigheid van een tolk;
- d. Via de tolken telefoon bij aanhouding de betrokkene in kennis stellen.

17 Het grote aantal bureaulocaties en voorkomende nationaliteiten maakt de onder (a) genoemde oplossing niet praktisch uitvoerbaar. De meest voorkomende talen zijn Berbers, Marokkaans, Turks, Spaans, Nigeriaans, Chinees (diverse dialecten), Soedanees, Bulgaars en Roemeens. Daarnaast kunnen nog veel andere talen voorkomen. Als alleen voor de circa tien veel voorkomende talen al een tolk op alle politiebureaus aanwezig moet zijn levert dit een extreme, niet te realiseren, inzet op. Reizen met de verdachte naar politiebureaus die als regionale "tolkencentra" functioneren biedt ook geen praktische oplossing.

18 Het oproepen van tolken vanaf het bureau waar de betrokkene na aanhouding naar toe is gebracht biedt ook geen oplossing. Op de eerste plaats kan een lange termijn verstrijken tussen aanhouding en aanzegging; op de tweede plaats is het vasthouden van een verdachte alleen op grond van de aanzeggingsplicht ook niet in overeenstemming met de intentie van de wetgeving.

19 Eenzelfde bezwaar geldt voor de praktisch wel goed uitvoerbare variant, waarbij de melding van het strafbare feit wordt uitgesteld tot de aanvang van het eerste verhoor waarbij een opgeroepen tolk aanwezig is. In dit geval is sprake van een substantiële termijn tussen aanhouding en mededeling van het strafbare feit. Ook dit lijkt niet in overeenstemming met de intentie van de wetgeving.

20 Tot slot blijft dan nog de mogelijkheid om bij aanhouding gebruik te maken van de tolkentelefoon. Deze voorziening bestaat reeds en kan door de politie ook bij aanhoudingen worden gebruikt. Wanneer bij aanhouding blijkt dat de verdachte geen of onvoldoende Nederlands verstaat, legt de betreffende politiefunctaris direct telefonisch contact met de tolkentelefoon, die vaststelt om welke taal het gaat en vervolgens doorverbindt naar een geschikte tolk. De agent vertelt de

betreffende tolk voor welk strafbaar feit de verdachte wordt aangehouden, die vervolgens via de telefoon dit aan de aangehouden verdacht dit in diens eigen taal meedeelt.

2.1.3 Effecten

21 Voor het invoeren van deze ondersteuning via de tolktelefoon moet in een aantal zaken worden voorzien. Dit betreft eenmalige activiteiten en structurele activiteiten.

22 Als eenmalige activiteit moet worden voorzien in:

1. Afspraken met de bestaande tolktelefoon-organisatie om deze dienst te leveren in de verwachte volumes;
3. Mobiele telefoons met een goede handsfree voorziening beschikbaar hebben/stellen om zowel de verdachte als de politiefunctionaris te kunnen laten communiceren met de tolktelefoon terwijl beiden dat kunnen horen.

23 De structurele activiteit betreft:

1. Het contact leggen met de tolktelefoon door de politiefunctionarissen;
2. De behandeling door de tolktelefoon.

24 Het contact leggen met de tolktelefoon op het moment van aanhouding in de betreffende situatie levert een extra tijdbesteding op ten opzichte van de situatie waarin de mededeling in het Nederlands mag worden gedaan. De (meestal twee) politiefunctionarissen zijn hier een beperkte extra tijd aan kwijt, die zij niet aan andere activiteiten kunnen besteden, maar dit is in samenhang met andere activiteiten rond aanhouding minimaal. Bij de tolktelefoon wordt een groter beroep gedaan op eenvoudige standaard dienstverlening.

2.1.4 Kwantitatieve raming

	Grootheid	Waarde	Effect
(a)	Aantal jaarlijkse aanhoudingen	310.000	
(b)	Aandeel niet-Nederlandstaligen	20%	
(c)	Aandeel dat beroep doet op tolk	100%	
(d)	Aantal contacten tolktelefoon	62.000	(a) x (b) x (c)
(e)	Aantal minuten per contact	5 minuten	
(f)	Aantal betrokken politiefunctionarissen	2	
(g)	Aantal uren politie-inzet per jaar	10.300	(d) x (e) x (f) / 60
(h)	Netto inzetbare uren per fte	1300	
(i)	Aantal fte	8	(g) / (h)
(j)	Kosten per gesprek tolktelefoon	€ 15,-	
(k)	Kosten tolktelefoon per jaar	€ 930.000,-	(d) x (j)

Tabel 1: Kwantitatieve effecten melding strafbaar feit via tolk bij aanhouding

2.2 Versterkte Inschakeling Hulpofficier van Justitie

25 In de nieuwe situatie zoals deze in het voorstel tot wetwijziging is geregeld krijgt de HOvJ er verschillende nieuwe taken en of bevoegdheden bij. Om deze nieuwe taken en bevoegdheden goed in te kunnen vullen is extra tijdsbesteding en inzet vereist. In onderstaande beschrijving wordt dit nader uitgewerkt.

2.2.1 *Situatiebeschrijving*

26 In het kader van de nieuwe wetgeving krijgt de HOvJ er de volgende taken en bevoegdheden bij:

1. Aanwijzen plaats van verhoor
2. Mondelinge en schriftelijke mededeling van rechten door HOvJ
3. In kennisstelling Raad voor de Rechtsbijstand van verzoek tot consultatie raadsman
4. Staande houding buiten heterdaad
5. Bevel tot in vrijheidstelling

2.2.2 *Varianten voor de bedrijfsvoering*

27 Een belangrijk uitgangspunt bij de invoering van de nieuwe taken van de HOvJ moet zijn dat deze taken zoveel mogelijk door verbalisanten en ander bij de uitvoering betrokken personeel onder verantwoordelijkheid van de HOvJ worden uitgevoerd. Dit uitgangspunt is van belang om te voorkomen dat de HOvJ er een veelheid aan nieuwe operationele taken bij krijgt. In de uitwerking van de effecten is dit uitgangspunt gehanteerd.

28 De intentie van de politie is om alle verhoren audio dan wel audiovisueel vast te leggen. Dit betekent dat een beperkt aantal vaste locaties die standaard door HOvJ kunnen worden aangewezen als standaard verhoorlocatie. Daarmee zou geen structurele bemoeienis van de HOvJ bij de aanwijzing van verhoorlocaties nodig zijn. Wanneer de intentie van de nieuwe wetgeving is dat bij iedere aanhouding de verhoorlocatie expliciet door de HOvJ wordt vastgesteld, dan kan telefonisch worden afgestemd tussen HOvJ en verbalisant.

29 Mondelinge mededeling door de HOvJ en schriftelijke bevestiging (in eigen taal) betekent:

1. Extra voorbereiding door verbalisant: plannen HOvJ mededeling en voorbereiden papierwerk
2. Meer fysieke aanwezigheid op verhoorlocaties van HOvJ (waar deze nu voor overige taken alleen telefonisch raadpleegbaar hoeft te zijn).

30 Wanneer televoorgeleiding een acceptabele oplossing biedt, dan levert dit betrekkelijk weinig extra werk op voor de HOvJ die beschikbaar is en veelal toch aanwezig is en in de buurt van communicatiegelegenheid. Wanneer de mededeling persoonlijk in fysieke aanwezigheid door de HOvJ moet worden gedaan, dan moeten op alle verhoorlocaties permanent HOvJ's aanwezig zijn. Dit is veelal wel het geval, maar vraagt in specifieke situaties extra inzet.

31 Het in kennis stellen van de Raad voor de Rechtsbijstand van een beroep op aanwezigheid van een advocaat kan volledig worden voorbereid door de verbalisant. Wanneer deze taak door de verbalisant onder de verantwoordelijkheid van de HOvJ uitgevoerd kan worden, dan is het extra werk voor de HOvJ nihil. Verbalisanten moeten wel vaker de Raad in kennis stellen omdat het beroep op een raadsman door de verdachten groter wordt.

32 In de huidige uitvoeringspraktijk stelt de Officier van Justitie het bevel op tot aanhouding buiten heterdaad. Deze verantwoordelijkheid verschuift naar de HOvJ in de nieuwe wetgeving. Ook het opstellen van het proces verbaal (PV) voor deze aanhouding moet door de HOvJ plaatsvinden. Bij de uitvoering is aangenomen dat uitvoerend personeel deze nieuwe taken maximaal voorbereiden zodat inzet van de HOvJ tot een minimum beperkt blijft. Het effect voor de HOvJ van de verschuiving kan dan beperkt blijven tot het controleren en ondertekenen van de stukken. De effecten voor het uitvoerend personeel zullen beduidend groter zijn.

33 Ook het opstellen van het bevel tot invrijheidstelling kan op de hier voor genoemde wijze in de bedrijfsvoering worden ingebed.

2.2.3 Effecten

34 Eenmalige effecten zijn:

1. Eenmalig database inrichten met documenten in kennisstelling rechten in voorkomende talen;
2. Het inrichten van het BVH op de voor deze taken noodzakelijke formulieren en registraties.

35 Structurele effecten zijn:

1. Extra inzet HOvJ's op verhoorlocaties (indien televoorgeleiding niet van toepassing);
2. Extra inzet verbalisant in verband met toenemend aantal beroepen op een raadsman bij verhoor;
3. Extra inzet HOvJ bij controle of verzenden van beroep op raadsman
4. Extra inzet HOvJ's bij het controleren en ondertekenen van het bevel tot aanhouding buiten heterdaad en het PV.
5. Extra inzet HOvJ's bij het controleren en ondertekenen van het bevel tot invrijheidstelling.

2.2.4 Kwantitatieve raming

	Grootheid	Waarde	Effect
(a)	Aantal verhoren	310.000	
(b)	Tijdsbesteding HOvJ mededeling rechten	10 minuten	
(c)	Totale inzet HOvJ bij mededeling rechten	51.500 uur	(a) x (b) / 60
(d)	Netto inzetbare uren per fte	1300	

	Grootheid	Waarde	Effect
(e)	Totale inzet HOvJ bij mededeling rechten in fte ¹	40	(c) / (d)
(f)	Aantal huidige verzoeken tot bijstand	100.000	
(g)	Aantal verzoeken tot consultatie raadsman na invoering verplichting mededeling rechten	155.000	(a) x 50%
(h)	Aantal extra verzoeken tot consultatie raadsman na invoering verplichting mededeling rechten	55.000	(g) – (h)
(i)	Inzet verbalisant bij melding RvdRb	5 minuten	
(j)	Totale extra tijdsbesteding verbalisant	4.500 uur	(h) x (i) / 60
(k)	Totale extra inzet verbalisant in fte	3,5 fte	(j) / (d)
(l)	Extra inzet HOvJ bij controle per verzoek	1 minuut	
(m)	Totale extra tijdsbesteding HOvJ bij controle verzoeken	2.500 uur	((g) x (l)) / 60
(n)	Totale extra inzet HOvJ bij controle verzoeken in fte	2 fte	(l) / (d)
(o)	Aantal bevelen tot aanhouding buiten heterdaad en bijbehorende PV's	297.000	
(p)	Extra tijdsbesteding HOvJ controle per bevel tot aanhouding buiten heterdaad plus PV	15 minuten	
(q)	Totale extra tijdsbesteding HOvJ voor bevel tot aanhouding buiten heterdaad plus PV in uren	74.000 uur	(o) x (p) / 60
(r)	Totale extra inzet HOvJ voor bevel tot aanhouding buiten heterdaad plus PV in fte	57 fte	(q) / (d)
(s)	Aantal bevelen tot invrijheidstelling	245.000	
(t)	Extra inzet HOvJ per controle van bevel tot invrijheidsstelling en PV	1 minuut	
(u)	Totale extra tijdsbesteding HOvJ bij controle van bevelen tot invrijheidstelling en PV's	4.100	(s) / 60
(v)	Totale extra inzet HOvJ bij controle van bevelen tot invrijheidstelling en PV's in fte	3 fte	(u) / (d)

Tabel 2: Kwantitatieve effecten extra taken en bevoegdheden HOvJ.

¹ Een deel van deze inzet leidt niet tot extra aanstelling van HOvJ's, omdat deze functionarissen al aanwezig zijn en deze taken binnen de huidige beschikbare tijd ingevuld kunnen worden.

2.3 Versterkte rol Rechter Commissaris

36 In het voorstel voor het nieuwe wetboek voor Strafvordering vindt een versterking plaats van de rol van Rechter Commissaris. Deze versterking heeft gevolgen voor het werkproces en de inzet van de politie.

2.3.1 *Situatiebeschrijving*

37 In de nieuwe situatie na invoering van het voorstel tot wetswijziging is de rol van de Rechter Commissaris bij de verlenging van de IVS (art. 60) versterkt. In deze nieuwe situatie is de Officier van Justitie (OvJ) niet langer bevoegd de IVS te bevelen. De verlenging van de IVS dient in het vervolg bij de Rechter Commissaris te worden gevorderd. De Rechter Commissaris beoordeelt en maakt een afweging over de toe- of afwijzing van de vordering tot verlenging van de IVS. De Rechter Commissaris bepaalt vervolgens ook de tijd en plaats van de behandeling van de vordering en geeft hiervan kennis aan de OvJ, de verdachte en de raadsman. In een beperkte zitting wordt de afweging en de daaruit voortvloeiende beslissing besproken.

2.3.2 *Varianten voor de bedrijfsvoering*

38 Dat de beslissingsbevoegdheid over het verlengen van de IVS verschoven is naar de Rechter Commissaris betekent dat er een extra zitting georganiseerd dient te worden. Daarbij rijst meteen als belangrijkste vraag waar deze bijeenkomst zal plaatsvinden. Hier zijn twee realistische opties denkbaar:

1. De zitting voor de bespreking van de vordering tot verlenging van IVS vindt plaats op de rechtbank
2. De zitting voor de bespreking van de vordering tot verlenging van IVS vindt plaats op het politiebureau.

39 Indien de zitting voor het bespreken van de vordering van de verlenging van IVS op het politiebureau plaatsvindt, dan leidt dit tot een nieuwe grote stroom van vervoersbewegingen. Door het grote aantal vervoersbewegingen, inclusief begeleidend personeel en voertuigen, dat gemoeid zal zijn om deze operatie dagelijks te voltooien, lijkt deze variant niet haalbaar en wenselijk.

40 Wanneer de zitting op het politiebureau gehouden wordt dan leidt dit tot een aanzienlijk kleiner aantal vervoersbewegingen. Zowel de verdachte als het begeleidend politiepersoneel hoeft niet meer reizen naar de rechtbank. Voor de raadsman maakt het in principe niet uit of deze naar de Rechtbank of naar het politiebureau moet reizen. Het vraagt alleen extra reistijd van de Rechter Commissaris om naar het politiebureau te komen.

2.3.3 *Effecten*

41 In de effecten voor de bedrijfsvoering is de nadruk gelegd op het feit dat er een extra zitting plaatsvindt, waar tot nu toe de Officier van Justitie een beslissing kon nemen.

- 42 Eenmalige effecten van de versterking van de rol van Rechter Commissaris zijn:
1. Eventuele aanpassing of opstellen van formulieren die gebruikt dienen te worden voor de zitting.
  2. Het inrichten van één of meerdere zittingsruimten op het politiebureau. (de kwantificering van dit aspect wordt meegenomen in paragraaf 2.10 waar ook andere huisvestingseffecten worden behandeld)
- 43 De structurele effecten zijn:
3. Het gereedmaken en verzenden van relevante documenten door verbalisanten onder verantwoordelijkheid van (H) OvJ
  4. Het begeleiden van de verdachten en hun raadsman naar en tijdens de zitting.

2.3.4 Kwantitatieve raming

- 44 De kwantitatieve effecten kunnen uit onderstaande tabel worden afgeleid:

	Grootheid	Waarde	Effect
(a)	Aantal vorderingen tot verlenging van IVS per jaar	2860	
(b)	Het begeleiden van de verdachte en raadsman van /naar en tijdens de zitting	40	2 x 5 min. looptijd 30 min. zittingstijd
(c)	Aantal personen begeleiding	3	2 begeleiders en 1 persoon voor inhoudelijke rol ter zitting
(d)	Totale extra tijdsbesteding die gemoeid is met de begeleiding van (betrokkenen bij) de zitting door personeel in uren	5700	$((a) \times (b) \times (c)) / 60$
(e)	Totale extra inzet die gemoeid is met de begeleiding van (betrokkenen bij) de zitting door personeel in fte	4,5 fte	$(d) / 1300$

Tabel 3: Kwantitatieve effecten versterkte rol RC

- 45 In de bovenstaande kwantitatieve raming is gekozen voor de variant dat de zitting gehouden wordt op het politiebureau. In paragraaf 2.7 is ook een raming gemaakt van de extra inzet die nodig is voor de vervoersbewegingen die gemaakt worden in de variant dat de zitting plaatsvindt op de Rechtbank.

2.4 Administratieve effecten versterkte inzet HOvJ

- 46 In de nieuwe situatie zoals deze nu wordt voorgesteld, krijgt de HOvJ extra taken dan wel bevoegdheden toebedeeld. De uitvoering van deze taken dient een plek te krijgen in de administratieve vastlegging van het werkproces.

2.4.1 *Situatiebeschrijving*

47 In de huidige situatie bevat het BVH alle formulieren en registraties die gedurende het verloop van het (werk)proces ingevuld dienen te worden. Deze formulieren en registraties vormen een waarborg voor en wijze van verificatie van een juridisch correct verloop van het (werk)proces. Het is daarom van cruciaal belang dat alle formulieren en registraties die beïnvloed worden door de wetswijziging volledig bijgewerkt zijn.

2.4.2 *Varianten voor de bedrijfsvoering*

48 Feitelijk is er slechts één variant beschikbaar voor het verwerken van de nieuwe wijze in de bedrijfsvoering van de Politie. Deze variant houdt in dat alle formulieren en registraties die door de wetswijziging worden beïnvloed die reeds in het BVH aanwezig zijn worden bijgewerkt en dat daar waar nodig nieuwe formulieren en registraties worden aangemaakt en in het BVH worden toegevoegd.

2.4.3 *Effecten*

49 Een eerste analyse van de voorstellen laat zien dat veel wijzigingen in de laatste aanpassing van het BVH zijn meegenomen. Hierbij is – net zoals in deze impactanalyse – er vanuit gegaan dat de meeste verschuivingen van verantwoordelijkheden naar de HOvJ geen extra operationele taken voor de HOvJ zal opleveren, maar alleen extra controlerende taken.

50 Als het wel de bedoeling van de wetgever is om de HOvJ extra operationele taken toe te delen, dan leidt - naast verzwaring van de functie van de HOvJ – ook tot de noodzaak van het aanpassen van formulieren in het BVH.

51 Om tot een gewijzigd en bijgewerkt BVH te komen dienen een aantal stappen genomen te worden, waarvan hieronder een aantal belangrijke benoemd zijn:

1. De wijzigingen moeten in nieuwe formulieren ontworpen en gebouwd worden
2. De nieuwe formulieren moeten in het systeem en organisatie geïmplementeerd worden

52 In 2010 en 2011 is een traject uitgevoerd waarbij de top 16 meest gebruikte formulieren onder de loep is genomen en bijgewerkt. Dit traject geeft goed weer welke stappen genomen moeten worden om het BVH bij te werken zodat al het executief en administratief technisch personeel met juiste formulieren en registraties werkt. Op basis van de ervaringen in dit traject is een inschatting gemaakt van te verwachten kosten die het traject van een nieuwe aanpassing van het BVH met zich mee brengt.

2.4.4 Kwantitatieve raming

53 Er zijn drie belangrijke componenten relevant:

1. Doorlooptijd
2. Inzet van personeel in aanpassingstraject en bedrage deskundigheid uit de korpsen
3. Ontwerp en bouw van formulieren

54 De kwantitatieve effecten kunnen uit onderstaande tabel worden afgeleid:

	Grootheid	Waarde	Effect
(a)	Doorlooptijd traject aanpassing BVH	5 maanden	
(b)	Inzet personeel	50 tot 60 fte	Schaal 8/9
(c)	Geschatte kosten ontwerp en bouwfase	€ 20.000	

Tabel 4: Kwantitatieve effecten wijziging BVH

55 De kwantitatieve raming in tabel 4 is als volgt opgebouwd:

1. De doorlooptijd bestaat uit een geraamde 4 weken voor het ontwerpen en bouwen van nieuwe formulieren en een geraamde 4 maanden voor het decentraal implementeren van de nieuwe formulieren en uitrollen in de verschillende korpsen.
2. De inzet van het personeel betreft het implementeren en uitrollen van de formulieren in de decentrale rekencentra en korpsen. De inzet voor de decentrale implementatie wordt geraamd op 50 fte. Aanvullend dient ook inzet vrijgemaakt te worden voor de eerste fase waarin de nieuwe formulieren ontworpen, afgestemd, gebouwd en getest worden.

2.5 Aanwezigheid raadsman bij verhoor

56 Deze effecten worden uitgebreid besproken in de rapportage van het onderzoek dat wij in opdracht van het Ministerie van Veiligheid en Justitie uitvoeren naar de effecten van de invoering van het recht op een raadsman bij politieverhoor. De resultaten van dat onderzoek zijn vastgelegd in het rapport Raadsman bij politieverhoor. In deze rapportage wordt daarom afgezien van beschrijving van de effecten en wordt verwezen naar de genoemde rapportage.

2.6 Auditief en/of audiovisueel vastleggen van verhoren

57 De politie zal de wetgever adviseren om alle verhoren van misdrijven audio(visueel) op te nemen. Door het trekken van één lijn ontstaat een overzichtelijke situatie waarbij geen verwarring kan ontstaan over de vraag wanneer het wel of niet wenselijk dan wel noodzakelijk is om een verhoor audio(visueel) op te nemen.

2.6.1 *Situatiebeschrijving*

58 In de huidige situatie wordt een beperkt deel van de verhoren auditief of audiovisueel opgenomen. Dit brengt met zich mee dat ook een beperkt deel van de verhooruimtes is toegerust op het opnemen van een verhoor. Wanneer besloten wordt dat alle verhoren van misdrijven opgenomen dienen te worden, moeten meer verhooruimtes adequaat uitgerust worden. Daarnaast dient ook een adequate infrastructuur opgezet dan wel uitgebreid te worden zodat de opgenomen verhoren enerzijds goed opgeslagen kunnen worden en anderzijds nazoekbaar gemaakt worden.

2.6.2 *Varianten voor de bedrijfsvoering*

59 Om alle verhoren op te kunnen nemen – auditief of audiovisueel – dienen alle verhooruimten te worden voorzien van geschikte apparatuur. In deze impactanalyse wordt een inschatting gemaakt van de effecten van het toerusten van alle verhooruimten die nog niet toegerust zijn met de benodigde apparatuur. Hierbij wordt een ondergrens berekend door zoveel mogelijk uit te gaan van auditieve opname en alleen daar waar noodzakelijk uit te gaan van het uitbreiden van AVR-apparatuur. In de toelichtende tekst bij tabel 5 wordt wel tekstueel ingegaan op de kwantitatieve effecten van een mogelijke bovengrens die bereikt wordt als alle verhoren audiovisueel opgenomen worden.

60 Behalve de uitbreiding van de opnameapparatuur dient er ook voldoende opslagcapaciteit beschikbaar te zijn. In de beschrijving van de effecten en de kwantitatieve raming van de uitbreiding van opslag capaciteit wordt ook uitgegaan van het schatten van de ondergrens, waarbij zoveel mogelijk verhoren auditief worden opgenomen en opgeslagen en slechts een noodzakelijk minimum audiovisueel wordt opgenomen en opgeslagen. In de toelichtende tekst bij tabel 5 wordt wel ingegaan op de kwantitatieve effecten van een mogelijke bovengrens die bereikt wordt als alle verhoren audiovisueel worden opgenomen en opgeslagen.

2.6.3 *Effecten*

61 In paragraaf 2.10 wordt becijferd dat er 800 verhooruimten in Nederland nodig zijn om jaarlijks 715.000 verhoren uit te voeren. In de helft van alle gevallen zal ook een raadsman aanwezig zijn. In deze analyse wordt gewerkt met de aanname dat in ieder geval alle verhoren waar een raadsman aanwezig is, audiovisueel opgenomen moeten worden. Dat betekent dat minimaal 400 verhooruimtes met AVR-apparatuur uitgerust moeten zijn. Er zijn op dit moment reeds 151 verhooruimtes waar AVR-apparatuur aanwezig is. Dat betekent er nog 249 verhooruimtes uitgerust met AVR-apparatuur bij moeten komen.

62 De overige 400 verhooruimtes kunnen worden uitgerust met apparatuur die het verhoor alleen auditief kan vastleggen. Er zijn reeds 115 auditieve verhooruimtes beschikbaar. Dit betekent een benodigde uitbreiding van 285 auditieve verhooruimtes.

2.6.4 Kwantitatieve raming

	Grootheid	Waarde	Effect
(a)	Investeringskosten audiovisuele verhooruimte	€ 65.000	
(b)	Beheerskosten audiovisuele verhooruimte	€ 11.500	
(c)	Behoefte uitbreiding audiovisuele verhooruimten	249	
(d)	Totale extra investeringskosten audiovisuele verhooruimtes	€ 16.185.000	(a) x (c)
(e)	Totale extra beheerskosten audiovisuele verhooruimtes per jaar	€ 2.864.000	(b) x (c)
(f)	Investeringskosten auditieve verhooruimte	€ 7.000	
(g)	Beheerskosten auditieve verhooruimtes	€ 6.000	
(h)	Behoefte uitbreiding auditieve verhooruimtes	285	
(i)	Totale extra investeringskosten auditieve verhooruimtes	€ 1.995.000	(f) x (h)
(j)	Totale extra beheerskosten auditieve verhooruimtes	€ 1.710.000	(g) x (h)
(k)	Totale extra investeringskosten a.g.v. uitbreiding	€ 18.180.000	(d) + (i)
(l)	Totale extra beheerskosten a.g.v. uitbreiding	€ 4.574.000	(e) + (j)
(m)	Huidig aantal verhoren auditief opgenomen op jaarbasis	22770	
(n)	Huidig aantal verhoren audiovisueel opgenomen op jaarbasis	6005	
(o)	Gewenste uitbreiding auditief op te nemen verhoren	334730	
(p)	Gewenste uitbreiding audiovisueel op te nemen verhoren	351495	
(q)	Gemiddeld omvang opname auditief verhoor	25 MB	
(r)	Gemiddeld omvang opname audiovisueel verhoor	345 MB	
(s)	Totale omvang uitbreiding opslagcapaciteit bij een bewaartermijn van 2 jaar in TB	260 TB	$\frac{(((0) \times (q)) + ((p) \times (r)) \times 2)}{1000}$
(t)	Prijis per TB opslag capaciteit	€ 700	
(u)	Totale investeringskosten uitbreiding opslagcapaciteit	€ 180.000	(s) x (t)
(v)	Beheerskosten opslag per GB per jaar	€ 17,50	

Grootheid		Waarde	Effect
(w)	Totale beheerskosten opslag per jaar	€ 4.500.000	$((s) \times (v) \times 1000) / 2$

Tabel 5: Kwantitatieve effecten melding strafbaar feit via tolk bij aanhouding

63 In tabel 5 is uitgegaan van een minimumscenario waarbij zoveel mogelijk verhoren auditief worden opgenomen en alleen de noodzakelijke verhoren audiovisueel worden vastgelegd. De berekende lasten vormen daarmee een ondergrens. Er zijn echter ook geluiden om alle verhoren in de toekomst audiovisueel vast te leggen. Dit betekent een extra stijging van de kosten voor de aanschaf en het beheer van extra opnameapparatuur en de kosten voor de aanschaf en het beheer van extra opslagcapaciteit. De kwantitatieve gevolgen lichten we hier kort toe.

64 Om jaarlijks 715.000 verhoren te kunnen afnemen zijn ongeveer 800 verhooruimten nodig. In het geval dat al deze verhoren audiovisueel vastgelegd moeten worden, dienen ook alle 800 verhooruimten te worden voorzien van audiovisuele opnameapparatuur. Dat betekent dat 649 verhooruimtes (ten opzichte van de reeds bestaande 151 studio's) van audiovisuele apparatuur moeten worden voorzien. Uitgaande van investeringskosten van € 65.000 per studio betekent dat een totale investering van ruim € 42.000.000. Uitgaande van beheerskosten van € 11.500 per studio per jaar betekent dat een totale beheerslast van € 7.400.000.

65 Voor de opslagcapaciteit kan eenzelfde berekening worden gemaakt. Als alle 715.000 verhoren audiovisueel vastgelegd moeten worden, dan betekent dat een uitbreiding van bijna 709.000 verhoren (ten opzichte van de ruim 6000 verhoren die al audiovisueel worden vastgelegd) die in de toekomst jaarlijks audiovisueel vastgelegd moeten worden. Met een gemiddelde omvang van ongeveer 345 MB per opgenomen verhoor betekent dat een extra benodigde opslagcapaciteit van 490 TB voor 2 jaar (bewaartermijn). Uitgaande van € 700 per TB voor de aankoop van schijven levert dit een totale investering op van ongeveer € 340.000. Uitgaande van jaarlijkse beheerskosten van € 17,50 per GB betekent dit totale jaarlijkse beheerskosten van ruim € 17.000.000.

66 Uit de ervaringen met de AVR tot nu toe blijken functionele onvolkomenheden, die bij grootschalige toepassing zoals voorzien in de toekomst opgelost moeten worden. Er is op dit moment geen zicht op de aanvullende investerings- en toekomstige beheerskosten die gemoeid zijn met deze functionele verbetering.

67 Een ander aspect dat nog niet behandeld is, betreft de infrastructuur die al het dataverkeer moet transporteren. Uit gesprekken dit in kader van dit traject zijn gevoerd, komt dat veel korpsen nog beschikken over een infrastructuur van 2MB. Dat is in combinatie met het bestaande dataverkeer naar naar verwachting onvoldoende voor het werkbaar uploaden en nazoeken van audiovisueel vastgelegde verhoren. Omdat de uitbreiding de datacommunicatie capaciteit niet alleen de aspecten van dit traject raakt, maar in het licht van bredere ontwikkelingen moet worden beschouwd, wordt hier verder niet op ingegaan.

2.7 Extra vervoersbewegingen als gevolg van de regelgeving

2.7.1 *Situatiebeschrijving*

68 Door de invoering van de nieuwe wetgeving worden eisen gesteld aan de plaats van verhoor en de rol van de Rechter Commissaris die extra vervoersbewegingen tot gevolg zouden kunnen hebben.

69 Het verhoor dient plaats te vinden in een daartoe door de HOvJ aangewezen verhoorlocatie. Aangenomen mag worden dat alle politiebureaus en cellencomplexen van de Politie als verhoorlocatie kunnen worden aangewezen. In de huidige praktijk vinden verhoren voor het grootste deel ook daar plaats. Slechts in hoge uitzonderingssituaties vindt een verhoor op een andere locatie plaats, bijvoorbeeld in een ziekenhuis, op het plaats delict of bij de betrokkene thuis plaats.

70 In 2.3 is de versterkte rol van de Rechter Commissaris beschreven bij verlenging van IVS. Daar is geconstateerd dat het om praktische redenen het voor de hand ligt, de zitting van de Rechter Commissaris op de locatie te laten plaatsvinden waar de verdachte wordt vastgehouden (cellencomplex of politiebureau). De huisvestingsvoorzieningen dienen te worden afgestemd op de mogelijkheid een zitting te houden voor een Rechter Commissaris met aanwezigheid van de verdachte, diens raadsman, een eventuele tolk, een vertegenwoordiger van het OM, en twee beveiligers (RAPT-medewerkers) van de Politie; in totaal 6 personen.

71 Wanneer de zitting voor verlenging van de IVS op de rechtbank plaatsvindt, dient de verdachte, begeleid door twee politiemedewerkers naar de rechtbank te worden vervoerd en vervolgens weer terug naar de politiecel. Daarnaast dient een politiefunctionaris belast met het onderzoek naar de rechtbank te gaan om de vordering toe te lichten.

2.7.2 *Varianten voor de bedrijfsvoering*

72 Er kan voor worden gekozen als plaats van verhoor alleen gebruik te maken van de (vooraf) aangewezen locaties en niet meer op bijzondere locaties te verhoren. Alternatief kan incidenteel bij bijzondere redenen (bijvoorbeeld opname in een ziekenhuis) een andere locatie als eenmalige verhoorlocatie speciaal voor deze verdenking door de HOvJ worden aangewezen. Daarmee treden bij invoering van de wet geen extra vervoersbewegingen op in vergelijking met de huidige situatie. Aansluitend op de intentie om alle verhoren audio of audiovisueel te registreren, vinden verhoren in toenemende mate in daartoe aangewezen en ingerichte standaard verhooruimtes plaats.

73 Wanneer bij de vordering van verlenging van IVS, zoals nu voorzien, de Rechter Commissaris naar de locatie komt waar de verdachte wordt vastgehouden, vinden geen extra vervoersbewegingen voor de Politie plaats. Verplaatsing van de verdachte naar de locatie van de Rechter Commissaris is om praktische redenen (beschikbaarheid locatie op rechtbank, totale reisinspanning alle betrokkenen) buiten beschouwing gelaten.

2.7.3 *Effecten*

74 Verhoren van verdachten zullen naar verwachting vaker plaatsvinden op een politiebureau of in een politiecellencomplex. Wanneer in een specifiek geval onder de nieuwe wetgeving toch een bijzondere locatie door een HOvJ als verhoorlocatie wordt aangewezen, treedt deze situatie onder de huidige wetgeving ook op. Vanuit dit aspect van de wetgeving zijn dus minder verhoren van verdachten buiten de standaard verhoorlocatie te verwachten. Verdachten die zich niet op een standaard verhoorlocatie bevinden, zullen indien dat fysiek mogelijk is dus naar die standaard verhoorlocatie worden vervoerd. Het tijdsbeslag voor daarmee belaste politiefunctionarissen is (ongeveer gelijk) aan de tijd die in de oude situatie nodig is om naar de bijzondere plaats van verhoor te reizen en weer terug. Daarom mag het effect op de vervoersbewegingen verwaarloosbaar worden verondersteld.

75 De eis dat de vordering tot verlenging van IVS door de Rechter Commissaris behandeld dient te worden leidt tot extra inzet en reistijd voor de Rechter Commissaris, maar niet voor politiefunctionarissen. Wanneer de vordering op een zitting op de Rechtbank wordt behandeld betekent dit extra reis- en zittingstijd voor twee politiebegeleiders en een politiemedewerker uit het onderzoek.

2.7.4 *Kwantitatieve raming*

	Grootheid	Waarde	Effect
(a)	Aantal vorderingen verlenging IVS	2860	
(b)	Gemiddelde reistijd locatie RC naar bureau of cellencomplex en retour	1 uur	
(c)	Totale extra reistijd RC	2.860 uren	(a) x (b)
(d)	Zittingstijd inclusief voorbereiding	1 uur	
(e)	Totale inzet RC ten behoeve van zitting	2.860	(a) x (d)
(f)	Netto uren per fte RC	1.300	
(g)	Inzet RC reistijd in fte	4,4 fte	((c) + (e)) / (f)

Tabel 6: Kwantitatieve effecten zitting en vervoersbewegingen RC bij vordering verlenging IVS met zitting op politiebureau

Grootheid		Waarde	Effect
(a)	Aantal vorderingen verlenging IVS	2860	
(b)	Zittingstijd inclusief voorbereiding	1 uur	
(c)	Totale inzet RC ten behoeve van zitting	2.860	(a) x (b)
(d)	Netto uren per fte RC	1.300	
(e)	Inzet RC zitting in fte	2,2 fte	(c) / (d)
(f)	Reistijd begeleiders Politie	2 uur	
(g)	Reistijd medewerker Politie onderzoek	1 uur	
(i)	Totale inzet Politie vervoer	14.500 uur	(a) x ((2x(f) + (g))
(k)	Extra inzet Politie in fte	11 fte	=(i) / (d)

Tabel 7: Kwantitatieve effecten zitting RC en vervoersbewegingen Politie bij vordering verlenging IVS met zitting op de rechtbank

2.8 Opleiding en instructie bij strafzaken betrokken politiepersoneel

2.8.1 Situatiesbeschrijving

76 Bij de invoering van de nieuwe wetgeving moeten alle executieve medewerkers bekend zijn met de gevolgen van die wetgeving voor hun werkzaamheden. Dit kan niet binnen de reguliere opleidingsprogramma's worden vormgegeven, omdat daar andere onderwerpen moeten worden behandeld. Dit vraagt dus een extra opleidingsinspanning.

2.8.2 Varianten voor de bedrijfsvoering

77 In een eerdere situatie bij introductie van het recht van verdachten om voorafgaand aan het eerste verhoor een raadsman te consulteren ("Salduz-arrest") is gekozen voor een getrapte benadering. In een projectgroep is materiaal ontwikkeld om het executieve personeel over de wijzigingen te informeren. Daarbij zijn stroomschema's, presentaties en factsheets opgesteld. Deze producten zijn afgestemd en overgedragen aan een projectleider en communicatiedeskundige uit ieder korps. Deze hebben daarna de taak op zich genomen de noodzakelijke kennis binnen het korps te delen zodat alle betrokken politiemedewerkers hiervan op de hoogte zijn.

78 Bij het opleidingsprogramma voor de aanpassing van het WvSv zou dezelfde opzet kunnen worden gevolgd als is toegepast bij de introductie van het consultatierecht. De kosten en inzet zijn dan van dezelfde orde grootte. De aanpassingen van de WvSv zijn echter veel ingrijpender en breder, waardoor het de vraag is of een dergelijke aanpak voldoende is. Een alternatieve meer grondige benadering voor opleiding en instructie voorafgaand aan het nieuwe WvSv is het laten volgen van een opleiding van ongeveer een dag door alle executieve politiemedewerkers, waarbij de HOvJ's vanwege hun bijzondere positie in de nieuwe wetgeving een aparte cursus volgen. Daarbij moeten de urgente lopende politietaken kunnen worden blijven uitgevoerd.

2.8.3 Effecten

79 Het gaat in deze situatie alleen om eenmalige effecten van het opleiden en instrueren van het zittende executieve personeel, omdat voor nieuw personeel de opleiding over dit onderwerp in het reguliere opleidingsprogramma wordt opgenomen. De inspanningen betreffen het ontwikkelen en verzorgen van een opleidingsprogramma. Daarnaast ontstaat in de variant van centraal georganiseerde opleidingen, verlies aan werkuren doordat alle executieve politiemedewerkers de opleiding moeten volgen. Of deze verloren uren met tijdelijke extra inzet gecompenseerd moeten en kunnen worden is de vraag, omdat het hier regulier professioneel politiewerk betreft, waarvoor geen tijdelijk ingehuurde krachten kunnen worden ingezet.

2.8.4 Kwantitatieve raming

80 De kwantitatieve effecten kunnen uit onderstaande tabel worden afgeleid:

	Grootheid	Waarde	Effect
(a)	Ontwikkelkosten opleidingsprogramma	€ 240.000	
(b)	Aantal op te leiden medewerkers (excl. HOvJ)	35.700	
(c)	Gemiddelde groepsgrootte	20	
(d)	Aantal georganiseerde opleidingsgroepen	1785	(b) / (c)
(e)	Kosten per opleidingsgroep (facilitair)	€ 2.000	
(f)	Uren per opleidingsgroep	8	
(g)	Out-of-pocket uitgaven	€ 3.810.000	(a) + (d) x (e)
(h)	Verloren werkuren	286.000	(b) x (f)
(i)	Aantal gelijktijdige cursussen per werkdag	20	
(j)	Minimum doorlooptijd in netto werkdagen	90	(d) / (i)

Tabel 8: Kwantitatieve effecten opleiding en instructie bij strafzaken betrokken personeel

2.9 Opleiding en instructie HOvJ's

2.9.1 Situatiebeschrijving

81 De politiemedewerkers met een HOvJ kwalificatie moeten een speciale opleiding en instructie volgen voor de wijzigingen in hun taken bij invoering van de nieuwe wetgeving. Ook hiervoor moet een specifiek aanvullend opleidingsprogramma worden ingericht.

2.9.2 Varianten voor de bedrijfsvoering

82 Gegeven de zware rol die de HOvJ krijgt moet een gerichte aanvullende opleiding worden ontwikkeld. De verwachting is dat deze opleiding ook in de vorm van een klassikale dagcursus

wordt georganiseerd voor groepen van HOvJ's. Schriftelijk materiaal kan ondersteunend worden gebruikt voor de instructie.

2.9.3 Effecten

83 Voor deze specifieke opleiding moet een opleidingsprogramma worden ontwikkeld op basis waarvan de cursus wordt verzorgd. De kosten hiervoor zijn lager omdat in grote mate gebruik kan worden gemaakt van het materiaal dat voor de overige executieve politiemedewerkers is ontwikkeld. Ook hier moet rekening gehouden worden met gefaseerde opleiding binnen de korpsen omdat vanwege de continuïteit van de bedrijfsvoering niet alle HOvJ's gelijktijdig de cursus kunnen volgen. De opleiding vergt daarom enige doorlooptijd.

2.9.4 Kwantitatieve raming

84 De kwantitatieve effecten kunnen uit onderstaande tabel worden afgeleid:

	Grootheid	Waarde	Effect
(a)	Ontwikkelkosten opleidingsprogramma	€ 120.000	
(b)	Totale aantal HOvJ's	3.800	
(c)	Gemiddelde groepsgrootte	20	
(d)	Aantal georganiseerde opleidingsgroepen	190	(b) / (c)
(e)	Kosten per opleidingsgroep (facilitair)	€ 2.000	
(f)	Uren per opleidingsgroep	8	
(g)	Out-of-pocket uitgaven	€ 500.000	(a) + (d) x (e)
(h)	Verlies werkuren	30.400	(b) x (f)
(i)	Aantal gelijktijdige cursussen per werkdag	10	
(j)	Minimum doorlooptijd in netto werkdagen	20	(d) / (i)

Tabel 9: Kwantitatieve effecten melding strafbaar feit via tolk bij aanhouding

2.10 Huisvesting

2.10.1 Situatiebeschrijving

85 De invoering van het nieuwe WvSv heeft effecten voor Verhoorruimtes, Ophoudruimtes, Politiecellen en ruimtes voor zitting van de Rechter Commissaris bij behandeling van een vordering tot verlenging van IVS. Bij verhoorruimtes moet de aanwezigheid van een raadsman mogelijk worden gemaakt. Door de langere ophoudtijd (in verband met het wachten op een raadsman) wordt de bezetting van de ophoudcellen hoger. Ook zal vaker gebruik moeten worden gemaakt van Politiecellen voor overnachting omdat niet voor de nacht een advocaat kan worden opgeroepen in combinatie met de verlenging van de maximale ophoudduur van 6 naar 9 uur.

2.10.2 Varianten voor de bedrijfsvoering

86 De verhooruimtes moeten geschikt zijn voor een verhoor in aanwezigheid van de verdachte, diens advocaat, twee verbalisanten en eventueel een tolk. Niet alle ruimtes die op dit moment voor verhoren worden gebruikt (circa 1.600) behoeven deze kwalificaties te bezitten, omdat daarin ook getuigenverhoren en verhoren niet voor strafzaken plaatsvinden. Als regel moet voor een verhoor van een aangehouden verdachte van een strafbaar feit die verzoekt om bijstand door een raadsman een verhooruimte beschikbaar zijn die plaats biedt aan minimaal 5 personen.

87 Het capaciteitsbeslag van de ophoudcellen neemt toe als gevolg van de langere ophoudtermijnen mede samenhangend met de wachttijd op een raadsman. Een deel van dat extra capaciteitsbeslag kan worden opgevangen uit de bezettingsgraad in de huidige situatie en het incidenteel gebruik maken van wachtruimtes voor verdachten, waarvoor geen risico's bestaan van vluchten en agressief gedrag.

88 Ook het capaciteitsbeslag van de politiecellen neemt toe. Dit hangt samen met het feit dat vaker een verdachte niet binnen de reguliere werktijden kan worden verhoord door de verlenging van de ophoudtermijn. De verdachten die niet tussentijds worden heengezonden, worden dan in een politiecel geplaatst om daar de nacht door te brengen. In voorkomende gevallen kan een beroep worden gedaan op politiecelcapaciteit op andere locaties, zodat hier enige flexibiliteit bestaat.

89 Bij een vordering tot verlenging van IVS komt in de voorziene werkwijze, de Rechter Commissaris naar het politiebureau. Daar moeten ruimtes beschikbaar zijn die geschikt zijn voor de aanwezigheid van de Rechter Commissaris, de Officier van Justitie, de verdachte, diens raadsman, een eventuele tolk, twee beveiligers (RAPT) en een politiemedewerker betrokken bij het onderzoek. In totaal moet de ruimte dus plaats bieden aan 8 personen.

2.10.3 Effecten

90 Het aantal verhooruimtes dat moet worden vergroot om plaats te bieden aan minimaal 5 personen wordt bepaald door het aantal ruimtes dat voor verhoor van strafzaken wordt gebruikt en het aandeel van die ruimtes dat al geschikt is voor 5 personen of meer.

91 Het aantal ophoudcellen dat zou moeten worden bijgebouwd wordt bepaald door het extra capaciteitsbeslag in relatie tot de verlenging van de ophoudtermijn en het deel van dat extra capaciteitsbeslag dat kan worden opgevangen uit de ruimte in de huidige bezetting.

92 Het aantal politiecellen dat moet worden bijgebouwd wordt bepaald door de verlenging van de ophoudtermijn en de daaraan gerelateerde grotere kans dat het verhoor niet binnen de reguliere werktijden kan worden afgerond (of gestart). De ruimte in de huidige bezetting om dit extra capaciteitsbeslag op te vangen moet hier weer van worden afgetrokken.

93 Bijzondere voorzieningen voor de zitting van de Rechter Commissaris bij vordering van verlenging van IVS, zijn naar verwachting niet nodig. Gegeven het beperkte voorkomen van deze situatie kan binnen de bestaande faciliteiten op de politiebureaus daarvoor wel een passende oplossing worden gevonden.

2.10.4 Kwantitatieve raming

	Grootheid	Waarde	Effect
(a)	Aantal verhoorruimtes strafzaken	800	
(b)	Aandeel van die ruimtes nu reeds geschikt voor 5 personen of meer	20-35%	
(c)	Behoefte aan verhoorruimtes geschikt voor 5 personen of meer	400	
(c)	Aantal aan te passen verhoorruimtes	120 - 240	$(c) - ((a) \times (b))$
(d)	Kosten per aanpassing verhoorruimte	€ 50.000	
(e)	Totale kosten aanpassing verhoorruimte	€ 6 miljoen - € 12 miljoen	$(c) \times (d)$
(f)	Gemiddelde verblijfsverlenging ophoudcellen	50%	
(g)	Huidige bezetting ophoudcellen	32%	
(h)	Acceptabele bezetting ophoudcellen	50%	
(i)	Capaciteitsvergroting uit bezettingsgraad	56%%	$((h) - (g)) / (g)$
(j)	Extra te bouwen ophoudcellen	0%	$(f) - (i)$ (=negatief)
(k)	Huidige capaciteit ophoudcellen	1300	
(l)	Extra te bouwen ophoudcellen	0	$(j) \times (k)$
(m)	Kosten per ophoudcel	€ 40.000	
(n)	Totale kosten bouw ophoudcellen	€ 0	$(l) \times (m)$
(o)	Toename overnachting politiecellen	9%	
(p)	Huidige bezetting politiecellen	50%	
(q)	Acceptabele bezetting politiecellen	70%	
(r)	Capaciteitsvergroting uit bezettingsgraad	40%	$((q) - (p)) / (p)$
(s)	Extra te bouwen politiecellen	0	$(r) - (o)$ (=negatief)

Tabel 10: Kwantitatieve effecten huisvesting verhoorruimtes en celcapaciteit politie

3. Samenvatting

94 Uit de voorgestelde wijzigingen in het Wetboek van Strafvordering zijn op een aantal terreinen de consequenties voor de Politie geanalyseerd. Deze worden hierna kort samengevat.

Melding strafbaar feit via tolk bij aanhouding

95 De verplichting tot het in kennis stellen van een aangehouden verdachte van het strafbare feit waarvan deze wordt verdacht in de eigen taal als de verdachte geen Nederlands verstaat, is staande praktijk op grond van een aanwijzing van het college procureurs per september 2008.

96 De in de concept wettekst gebruikte terminologie spreekt ook van staandehouding. Hoewel geen gegevens over het aantal staandehoudingen bekend zijn, is de inschatting van de Politie dat dit een veelvoud van het aantal aanhoudingen betreft. Staandehoudingen hebben daarbij veelal geen betrekking op strafbare feiten (overtredingen, horen ter plaatse van getuigen en dergelijke). Het is daarom ook uit operationele overwegingen niet wenselijk bij staandehoudingen (zonder aanhouding) van niet Nederlands verstaande betrokkenen, de verplichting tot inschakeling van een tolk op te leggen. Als ook de intentie van de wetgeving alleen betrekking heeft op aanhoudingen, moet de formulering in de wettekst en de memorie van toelichting hierop worden getoetst.

97 Bij de interpretatie van de wet wordt er van uitgegaan dat de verplichting alleen betrekking heeft op aanhouding bij verdenking van een strafbaar feit. De invoering van de wet heeft op dit punt dan geen nieuwe effecten voor de Politie.

Versterkte inschakeling Hulpofficier van Justitie

98 In de nieuwe wetgeving worden extra taken aan een Hulpofficier van Justitie toegekend. Op landelijk niveau betekent de verplichting dat een verdacht voorafgaand aan het verhoor door een HOvJ in kennis moet worden een extra inzet van HOvJ's van 51.500 uur per jaar, wat overeenkomt met ca. 40 fte. Daarnaast dient een verzoek tot bijstand door een HOvJ te worden gemeld bij de Raad voor de Rechtsbijstand, waarmee op jaarbasis circa 2.500 uren zijn gemoeid (circa 2 fte). Daarbij neemt ook het volume aan rechtsbijstand naar verwachting toe, waardoor verbalisanten meer van deze verzoeken administratief moeten voorbereiden. Hiermee is circa 4.500 uur op jaarbasis gemoeid overeenkomend met 3,5 fte.

99 De HOvJ krijgt onder de nieuwe wetgeving ook de taak het bevel tot aanhouding buiten heterdaad uit te vaardigen, waarmee circa 74.000 uur per jaar zijn gemoeid overeenkomend met 57 fte. Tot slot dient de HOvJ ook alle bevelen tot invrijheidsstelling te controleren en ondertekenen wat circa 4.100 uur per jaar kost (3 fte).

100 De verplichting de plaats van verhoor door een HOvJ formeel te laten aanwijzen heeft naar verwachting geen operationele effecten. Verhoren vinden voor het overgrote deel op politiebureaus plaats die standaard als verhoorlocatie kunnen worden aangewezen. Bij incidentele verhoren in

ziekenhuizen of andere locaties wegens omstandigheden is een HOvJ over het algemeen toch al betrokken zodat de aanwijzing geen extra inzet met zich meebrengt.

Versterkte rol van de Rechter Commissaris

101 De Rechter Commissaris neemt onder de nieuwe wetgeving de taak van de Officier van Justitie over om vorderingen tot verlenging van IVS toe te wijzen. Dit betekent dat er een formele zitting moet worden georganiseerd, waarbij de meest praktische oplossing zou zijn om deze op het politiebureau plaats te laten vinden. In dat geval is extra tijdbesteding noodzakelijk voor begeleiding en bewaking van de verdachte tijdens de zitting en toelichting van de vordering vanuit het onderzoek. Daarmee is op jaarbasis circa 5.700 uur gemoeid, overeenkomend met 4,5 fte. Voor de Rechter Commissaris is deze activiteit nieuw en wordt een inzet van circa 5.700 uur verwacht (voorbereiding, reistijd en zitting wat landelijk op jaarbasis eveneens circa 4,5 fte extra inzet aan Rechte Commissarissen vraagt.

102 Wanneer de zitting op de rechtbank plaats vindt halveert de inzet van de Rechter Commissarissen. Daartegenover staat een extra inzet voor verplaatsing van 2 begeleiders en een bij het onderzoek betrokken politiefunctionaris van jaarlijks gezamenlijk ca. 14.500 uur (11 fte)

Raadsman bij verhoor

103 In de rapportage "Raadsman bij verhoor, impactanalyse op de invoering" is de directe invloed op de inzet van de Politie tijdens het verhoor uitgewerkt. In het basisscenario wordt verwacht dat 113.000 uur (85 fte) extra recherche tijd moet worden ingezet, 19.000 uur (15 fte) voor arrestantenbegeleiding extra en 1000 uur (1 fte) extra inzet van de HOvJ voor afstemming tijdens escalaties. In totaal betekent dit circa 132.000 uur extra politie-inzet (100 fte) specifiek in verband met het recht op de aanwezigheid van een raadsman tijdens het verhoor.

Audio of Audiovisuele registratie

104 De Politie stelt de wetgever voor alle verhoren inzake strafrechtzaken audio- of audiovisueel te registreren. De beleidslijn daarbij is dat alle verhoren met aanwezigheid van een raadsman of een wettelijke reden audiovisueel worden vastgelegd en de overige alleen met audioregistratie. Dit betekent aanvullend op de bestaande registratievoorziening een investering van ruim €16 miljoen in audiovisuele voorzieningen, bijna 2 miljoen in voorzieningen voor audioregistratie en €180.000 voor opslagcapaciteit. Daarnaast zijn extra beheerslasten voor deze voorzieningen te verwachten van respectievelijk € 2,9 miljoen, € 1,7 miljoen en € 4,5 miljoen.

105 Wanneer alle verhoren in strafzaken audiovisueel worden vastgelegd bedraagt de investering inclusief opslag ruim € 42 miljoen en de jaarlijkse beheerskosten circa €24,4 miljoen. Deze bedragen zijn aanvullend op de huidige voorzieningen.

Opleiding en Instructie

106 Om alle bij de regelgeving betrokken medewerkers op te leiden en te informeren over nieuwe taken en verplichting moet een cursusprogramma worden georganiseerd voor 35.700 politiemedewerkers en 3800 HOvJ's. De eenmalige out-of-pocket uitgaven voor beide cursussen bedragen respectievelijk 3,8 en 0,5 miljoen, waarmee 286.000 werkuren voor niet HOvJ politiemedewerkers zijn gemoeid en 30.400 werkuren voor HOvJ's

Huisvesting

107 Niet alle verhooruimtes zijn geschikt voor een verhoor met aanwezigheid van een raadsman en eventueel een tolk. Volgens berekeningen zijn circa 800 verhooruimtes voor strafzaken noodzakelijk met gemiddeld 400 ruimtes waar een raadsman bij aanwezig kan zijn. Op dit moment is tussen de 20 en 35% van de verhooruimtes geschikt voor de aanwezigheid van een raadsman. Daardoor moeten 120 tot 240 verhooruimtes worden omgebouwd waarvoor eenmalige kosten van € 6 miljoen tot € 12 miljoen worden geraamd.

108 De capaciteitsbehoefte voor ophoudcellen neemt ook toe met maximaal 50% in verband met verlenging van de maximale ophoudduur van 6 naar 9 uur voornamelijk gerelateerd aan wachttijd op een raadsman. De bezetting van de ophoudcellen bedraagt op basis van een analyse voor Utrecht minder dan 35%. De toegenomen capaciteitsbehoefte kan naar verwachting goed worden opgevangen binnen de reservecapaciteit op dit moment , waardoor geen extra ophoudcellen noodzakelijk zijn.

109 De behoefte aan politiecellen neemt volgens berekeningen met circa 9% toe in verband met de stijging in het aantal overnachtingen door de verlengde ophoudtermijn. Ook deze stijging lijkt eenvoudig op te vangen binnen de bestaande capaciteit. Ook voor politiecellen behoeft dus geen extra capaciteit te worden gecreëerd.

110 Tot slot moeten nog ruimtes beschikbaar worden gesteld voor zittingen van de Rechter Commissaris inzake vorderingen tot verlenging van IVS. Dit vraagt een ruimte voor 8 personen. Voor het relatief lage landelijke aantal zittingen op jaarbasis (2860), valt naar verwachting binnen de bestaande bureaus met de vergrote verhooruimtes wel een oplossing te vinden.

111 In de hiernavolgende tabel worden de incidentele en structurele effecten in inzet en uitgaven nog eens samengevat.

Effect	Structureel		Incidenteel	
	Inzet	uitgaven	inzet	uitgaven
Melding strafbaar feit via tolk	-	-	-	-
Versterkte inschakeling HOvJ				
- melding rechten aan verdachte	40 fte	0	-	-
- melding verzoek bijstand RvdRb	2 fte	0	-	-
- extra verzoeken Rb verbalisanten	3,5 fte	0	-	-
- bevel tot aanhouding	57 fte	0	-	-
- bevel tot in vrijheid stelling	3 fte	0	-	-
Versterkte rol RC				
- arrestantenbeugel en onderzoektoel.	4,5 fte	0	-	-
- extra bij zitting op rechtbank	11 fte	0	-	-
- (inzet RC op politiebureau)	(4,5 fte)	-	-	-
- (Inzet RC bij zitting op rechtbank)	(2,2 fte)	-	-	-
Raadsman bij verhoor				
- arrestantenbegeleiding	15 fte	0	-	-
- recherche	85 fte	0	-	-
- HOvJ	1 fte	0	-	-
Audio of Audiovisuele registratie				
- audiovisuele apparatuur	0	€ 2,9 milj.	0	€ 16 milj.
- audio apparatuur	0	€ 1,7 milj.	0	€ 2 milj.
- opslagcapaciteit	0	€ 4,5 milj.	0	€ 0,18 milj.
Opleiding en instructie				
- algemeen executief politiepersoneel	-	-	286.000 hr.	€ 3,8 milj.
- HOvJ's	-	-	30.400 hr.	€ 0,5 milj.
Huisvesting				
- aanpassing verhoorruimtes	-	-	0	€ 6-12 milj.
- uitbreiding ophoudcellen	-	-	0	0
- uitbreiding politiecellen	-	-	0	0

Tabel 11: Samenvatting structurele en incidentele effecten

A. Onderzoeksvragen naar aanleiding van wijzigingen WvSv

01 Onderstaande tekst is overgenomen uit een notitie van Willem Koning van CVO d.d. 25 mei 2011, die is opgesteld vanuit een werkgroep binnen de Politie die zich met de beantwoording van de consultatie bezighoudt. Hiermee wordt de koppeling gelegd van de wijzigingen in de conceptwet naar de vraagstukken die in deze rapportage behandeld worden.

Tekst van de notitie

De wetgever is voornemens om het huidige Wetboek van Strafvordering aan te passen aan de huidige tijd, mede naar aanleiding van Europese jurisprudentie. Met name de bescherming van de rechten van de verdachte staan daarin centraal. Het betreft met name:

- Het recht van de verdachte om zich te laten bijstaan door een tolk;
- het recht op consultatiebijstand van een raadsman voorafgaand aan het politieverhoor;
- het recht om een raadsman het politieverhoor te laten bijwonen;
- het recht van de verdachte om opmerkingen te maken over de weergave van zijn verklaring in het proces-verbaal;
- het recht van de verdachte om na afloop van het verhoor zijn lezing van het feit waarover hij gehoord is, op schrift te stellen.

Door middel van een impactanalyse wil de politie zicht krijgen op de consequenties die het nieuwe WvSv heeft op:

- het politiewerk (inhoud, werkwijze, capaciteit, planning);
- de politiebedrijfsvoering (logistiek en piofah-aspecten).

De impactanalyse moet antwoord geven op twee kwesties:

- wat is de impact (initieel en/of structureel) op het politiewerk en politiebedrijfsvoering indien de wet wordt ingevoerd zoals de concepttekst nu voorligt;
- wat is de impact (initieel en/of structureel) op het politiewerk en politiebedrijfsvoering indien de wetgever het advies van de politie op de conceptwet overneemt.

Om tot vaststelling van de juiste onderzoeksvragen te komen is onderstaand eerst aangegeven welke artikelen in het nieuwe WvSv de meeste impact op het politiewerk en politiebedrijfsvoering hebben. Vervolgens wordt meer algeheel naar dit WvSv gekeken en de specifieke onderzoeksvragen voor de impactanalyse geformuleerd.

Artikelgewijze behandeling

Art. 27 lid 3 De verdachte die de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheerst, is bevoegd zich te laten bijstaan door een tolk. Mede in relatie tot:

Artikel 27c lid 1

Aan de verdachte wordt bij zijn staandehouding of aanhouding meegedeeld ter zake van welk strafbaar feit hij als verdachte is aangemerkt.

Het verhoor van een aangehouden verdachte vindt zo veel mogelijk plaats op het politiebureau of op een andere door de hulpofficier van justitie of de officier van justitie (hovj) aangewezen plaats van verhoor.

- Wat is de impact dat de verdachte nu ook bij de staandehouding (op straat) mededeling van het strafbaar feit moet krijgen?
- Als relatie wordt gelegd naar art. 27c lid 1 zou de verdachte ook bij de staandehouding moeten worden medegedeeld van welk strafbaar feit hij wordt verdacht. Dat zou impliceren dat de verdachte in die situatie ook beroep kan doen op het recht op een tolk (art. 27 lid 3). Wat is de impact als de tolk ook beschikbaar moet komen bij de staandehouding?
- Wat is de impact dat verhoren 'zo veel mogelijk' 'op het politiebureau' of andere 'door hovj aangewezen plaats van verhoor' moet plaatsvinden? Moeten plaatsen van verhoor gedefinieerd en aangewezen worden, waar moet dat worden vastgelegd, moet het worden opgenomen in pv?

Art. 27d lid 1

Aan de aangehouden verdachte wordt voorafgaand aan zijn eerste verhoor mondeling en schriftelijk mededeling gedaan van de rechten die hem toekomen. Het betreft, onverminderd artikel 29, tweede lid, het recht op rechtsbijstand bedoeld in artikel 28, eerste lid, het recht op vertolking en vertaling bedoeld in artikel 27, derde lid, het recht een naaste te doen verwittigen van zijn vrijheidsbeneming en het recht op kennisneming van de processtukken op de wijze bepaald in de artikelen 30 tot en met 34.

- In dit artikel lijkt sprake van cumulatie van de momenten waarop de politie de verdachte moet informeren omtrent de bevoegdheid van de verdachte om bijstand van een raadsman te verzoeken:
  - voorafgaand aan het eerste verhoor;
  - voor de in verzekeringstelling;
  - voor de vordering tot inbewaringstelling.
- Wat is de impact dat de rechten zowel mondeling als schriftelijk moeten worden gedaan, er ook van uit gaande dat de rechten in ruime vorm (zie formulering artikel) moeten worden gedaan.
- Wat is de impact van deze cumulatie van informatiemomenten en de administratieve last (naar verwachting in pv).
- Conform het nieuwe WvSv moeten deze mededelingen worden gedaan door een hulpofficier of officier van justitie. De huidige werkwijze waarin de verbalisant de mededeling doet waarbij de (h)ovj de mogelijkheid heeft om te toetsen is vervallen. Wat is de impact van deze specificatie op de rol en beschikbaarheid van de (h)ovj?

Art. 28 lid 4

De hulpofficier van justitie stelt de raad voor rechtsbijstand in kennis van de omstandigheid dat een verdachte is aangehouden ter zake van een feit waarop naar de wettelijke omschrijving zes jaar of meer gevangenisstraf is gesteld dan wel ter zake van een feit waarvoor voorlopige hechtenis is toegelaten en de verdachte te kennen heeft gegeven dat hij gebruik wenst te maken van zijn bevoegdheid bedoeld in het eerste lid.

- Het artikel legt de rol om de raad voor rechtsbijstand in kennis te stellen specifiek neer bij een hulpofficier van Justitie. Wat is de impact om deze rol specifiek neer te leggen bij de hulpofficier, ook in relatie tot hierboven genoemde taak bij art. 28 lid 2.

- Impact op bedrijfsvoering van 'in kennis stellen' al in impactanalyse Salduz onderzocht? Is daar ook meegenomen de impact van verdachten die consultatiebijstand willen maar niet worden verdacht van VH-feit? Vraagt dat om andere aanvraagprocedure? Politie heeft als ambitie gedefinieerd dat alle vragen om consultatiebijstand en bijstand van een raadsman via 1 aanvraagprocedure en 1 loket (Raad voor Rechtsbijstand) gaat verlopen. Dat is uitgangspunt voor meten impact.
- De ambitie van de politie is om congruentie in te hebben in wettelijke termijnen (6 jaar, 12 jaar, wel of geen VH-feit). Wat is de impact op de bedrijfsvoering van de huidige verschillende termijnen?

Art. 57 lid 2, de ophoudtermijn voor misdrijven wordt verhoogt naar 9 uur om op die manier ruimte te creëren voor voldoende rechtsbijstand.

- Wat is de impact op de bedrijfsvoering (druk op ophoudruimtes) wanneer de ophoudtermijn wordt verlengd?.

Art. 28a lid 2

De verdachte wordt, telkens wanneer hij dit verzoekt, zo veel mogelijk de gelegenheid verschaft om zich met zijn raadsman of raadslieden in verbinding te stellen.

- De politie gaat er van uit dat in deze situatie de aanvraag voor bijstand via dezelfde procedure en loket verloopt als bij art. 28 e.a. Doordat de raadsman al vaker in contact is met de verdachte is de aanname dat verdachten meer beroep doen op dit recht. Wat is de impact op bedrijfsvoering en politiewerk in deze gevallen?
- De politie gaat er van uit dat de genoemde procedure voor bijstand 24 uur per dag, 7 dagen per week beschikbaar is.
- De term 'zoveel mogelijk' lijkt een afwegingsmechanisme in te houden, het lijkt er op dat indien die gelegenheid niet wordt geboden dat er een verantwoording of toetsing zal moeten plaatsvinden en naar verwachting moet dat zeker worden vastgelegd. Wat betekent dit in termen van administratieve lasten?

Art. 28b lid 1

Op verzoek van de aangehouden verdachte kan de raadsman het verhoor wegens verdenking van een strafbaar feit waarop naar de wettelijke omschrijving gevangenisstraf is gesteld van zes jaar of meer, bijwonen, tenzij het belang van het onderzoek dit verbiedt.

- De impactanalyse van Raadsman bij verhoor wordt reeds uitgewerkt.
- De politie zal de wetgever adviseren om de Raadsman bij alle verhoren van misdrijven toe te laten waarbij het WvSv dus opgerekt wordt. Wat is de impact indien de raadsman bij alle verhoren van misdrijven het verhoor mag bijwonen (incl. consultatiebijstand voorafgaand aan verhoor).
- De politie zal de wetgever adviseren om alle verhoren waarbij een raadsman aanwezig is auditief en/of audiovisueel vast te leggen en te volstaan met een eenvoudig proces-verbaal als weergave van dat verhoor. Wat betekent het als de politie alle verhoren waarbij een raadsman aanwezig is auditief en of audiovisueel wenst vast te leggen en te volstaan met een beperkt proces-verbaal.

Art. 28b lid 2

Van de omstandigheid dat toelating van de raadsman op grond van het belang van het onderzoek wordt geweigerd, wordt de officier van justitie in kennis gesteld.

- De politie gaat er van uit dat de officier van justitie eerst vast moet stellen of de weigering van de raadsman bij het verhoor rechtmatig is. Wat is de impact hiervan op de politiepraktijk?

Art. 29a lid 1

Het proces-verbaal vermeldt het tijdstip waarop het verhoor is aangevangen, eventueel wordt onderbroken en hervat, en waarop het is beëindigd. Het vermeldt voorts de identiteit van de personen die bij het verhoor aanwezig zijn en die daaraan deelnemen. Voorts wordt vermeld of geluids- of filmopnamen van het verhoor zijn gemaakt.

- Het gehele WSV stelt eisen aan de vastlegging en daarmee aan de administratieve lasten. Stel vast welke administratieve lasten dit WSV met zich meebrengt.

Art. 29a lid 2

De verklaringen van de verdachte, in het bijzonder die welke een bekentenis van schuld inhouden, worden in het proces-verbaal van het verhoor zo veel mogelijk in zijn eigen woorden opgenomen. Het proces-verbaal bevat een volledige weergave van de verklaring van de verdachte, voor zo veel mogelijk in vraag en antwoordvorm.

Art. 29a lid 3

Aan de verdachte wordt de gelegenheid geboden om opmerkingen te maken over de weergave van zijn verklaring in het proces-verbaal. Indien hij met de verklaring instemt, ondertekent hij deze.

Art. 29a lid 4

Na afloop van het verhoor wordt hem de gelegenheid geboden zijn lezing van het feit waarover hij is gehoord, op schrift te stellen, ten behoeve van voeging bij de processtukken.

- Wat is de impact van de gelegenheid van de verdachte om opmerkingen te kunnen maken op de weergave van zijn verklaring in het proces-verbaal en de gelegenheid tot het op schrift stellen van de eigen verklaring?

Art. 60 lid 1

Indien dit in het belang van het onderzoek dringend noodzakelijk is, kan de officier van justitie vorderen dat de rechter-commissaris een machtiging verleent tot verlenging van de inverzekeringstelling voor ten hoogste drie dagen.

- De OvJ is niet meer bevoegd de verlenging van de IVS te bevelen. Dit dient te worden gevorderd bij de RC, die vervolgens beslist over toe- of afwijzing. Wat is de impact van deze werkwijze?

Art. 60 lid 2

De rechter-commissaris bepaalt onverwijld tijd en plaats van de behandeling van de vordering en geeft hiervan kennis aan de officier van justitie, de verdachte en zijn raadsman.

- De wetgever beoogt een beperkte 'zitting' te laten plaatsvinden voor de verlenging van de ivs. Ervan uitgaande dat de plaats van behandeling vastgesteld wordt op een gebouw van de Rechtbank (zoals nu ook gebruikelijk bij voorgeleidingen) welke consequenties heeft dit voor de politieprocessen?

Specifieke onderzoeksvragen impactanalyse

Samengevat wordt aan Significant gevraagd de impactanalyse te richten op de volgende specifieke vragen.

Structurele impact op:

- De consequenties van de interpretatie dat staandegehouden verdachten die mededeling moeten krijgen van welk strafbaar feit zij worden verdacht ook bij de staandehouding een beroep zouden kunnen doen op een tolk.
- de consequenties van de specifieke rol van de hulpofficier van justitie zoals die is genoemd in de diverse artikelen (capaciteit/beschikbaarheid).
- De consequenties van de specifieke rol van de RC bij de verlenging van de IVS (art. 60).
- de consequenties voor de aanpassing van werkwijzen, formulieren (en dus de Basisvoorziening Handhaving) als gevolg van de cumulatie van momenten in het WSV waarin de verdachte, zowel mondeling als schriftelijk, in ruime zin moet worden gewezen op zijn bevoegdheden/rechten (tolkenbijstand, raadsman, opmerkingen op verklaring, mogelijkheid tot eigen weergave).
- De consequenties indien bij alle verhoren van verdachten van misdrijven de raadsman aanwezig mag zijn bij het verhoor (ruimere interpretatie dan de huidige 6-jaarstermijn).
- De consequenties voor de bedrijfsvoering indien alle verhoren (dus in de ruimere interpretatie van alle misdrijven) auditief en/of audiovisueel moeten worden vastgelegd, opgeslagen en nazoekbaar gemaakt.
- De consequenties indien in plaats van volledig uitgeschreven processen-verbaal kan worden volstaan met een beperkte vastlegging, in combinatie met audio en/of audiovisuele vastlegging.
- De vervoersbewegingen omdat verdachten (zoveel mogelijk) moeten worden gehoord in een politiebureau of daartoe aangewezen plaats, dat de verlenging van de ivs plaatsvindt bij de Rechtbank (art. 60) en het ontvangen en begeleiden van raadsman naar die plaats.
- De consequenties van het verlengen van de ophoudtermijn bij misdrijven tot 9 uur (planning, druk op ophoudruimtes, ook specifiek voor jeugdige verdachten).

Initiële impact op:

- opleiding/instructie alle politiepersoneel over WvSv maar ook over hoe om te gaan met de raadsman bij het verhoor.
- opleiding/instructie hulpofficieren van justitie
- aanpassing van de huisvesting (beschikbaarheid van verhooruimtes waarin naast de verdachte en verhoorder ook de raadsman en tolk aanwezig kunnen zijn, alsmede de mogelijkheid om het verhoor auditief en audiovisueel vast te leggen).

B. Gebruikte bronnen

01 Bij de berekeningen van de kwantitatieve effecten in hoofdstuk 2 zijn verschillende bronnen gebruikt voor de daarbij gehanteerde parameters. In deze bijlage worden deze bronnen benoemd met een verwijzing naar de codes voor deze grootheden in de tabellen in hoofdstuk 2.

B.1.1 Melding strafbaar feit via tolk bij aanhouding

Grootheid	Bron of herkomst gegeven
(a)	Rapport "Raadsman bij politieverhoor, impactanalyse op de invoering"
(b)	Idem
(c)	Raming werkgroep
(d)	Berekening
(e)	Raming werkgroep
(f)	Praktijkgegevens uit werkgroep
(g)	Berekening
(h)	Rapport "Raadsman bij politieverhoor, impactanalyse op de invoering"
(i)	Berekening
(j)	(barend?)
(k)	Berekening

Tabel 12: Gebruikte bronnen berekening melding strafbaar feit via tolk bij aanhouding

B.1.2 Versterkte inschakeling Hulpofficier van Justitie

Grootheid	Bron of herkomst gegeven
(a)	Rapport "Raadsman bij politieverhoor, impactanalyse op de invoering"
(b)	Raming werkgroep
(c)	Berekening
(d)	Raming werkgroep
(e)	Berekening
(f)	Rapport "Raadsman bij politieverhoor, impactanalyse op de invoering"
(g)	Berekening. 50% consultaties afkomstig uit rapport "Raadsman bij politieverhoor, impactanalyse op de invoering"
(h)	Berekening
(i)	Raming werkgroep
(k)	Berekening
(l)	Raming werkgroep
(m)	Berekening
(n)	Berekening

Grootheid	Bron of herkomst gegeven
(o)	Rapport "Raadsman bij politieverhoor, impactanalyse op de invoering"
(p)	Raming werkgroep
(q)	Berekening
(r)	Berekening
(s)	Uit rapport "Raadsman bij politieverhoor, impactanalyse op de invoering" blijkt dat 21% van de aanhoudingen 6jaarsplusfeiten betreft. De werkgroep acht dit ook een redelijke schatting voor het aantal inbewaaringgestelde personen. De overige aangehouden personen worden vroeger of later in vrijheid gesteld: 79% van 310.000 aangehouden verdachten = 245.000
(t)	Raming werkgroep
(u)	Berekening
(v)	Berekening

Tabel 13: Gebruikte bronnen berekening kwantitatieve effecten extra taken en bevoegdheden HOvJ.

B.1.3 Versterkte rol Rechter Commissaris

Grootheid	Bron of herkomst gegeven
(a)	Aantal in BVH gebruikte formulieren
(b)	Raming werkgroep
(c)	Praktijkgegevens uit werkgroep
(d)	Berekening
(e)	Berekening

Tabel 14: Gebruikte bronnen berekening versterkte rol RC

B.1.4 Administratieve effecten wijziging BVH

Grootheid	Bron of herkomst gegeven
(a)	Schatting van verwachte doorlooptijd van een mogelijk traject waarin (specifiek voor binnen deze impactanalyse bekeken wijzigingen) relevante formulieren aangepast moeten worden in het BVH, door Harald Eekhart. De heer Eekhart was één van de twee projectleiders van het traject dat in 2010 en 2011 de top 16 meest gebruikte formulieren uit het BVH heeft geoptimaliseerd.
(b)	Schatting van de benodigde inzet van een traject waarin (specifiek voor binnen deze impactanalyse bekeken wijzigingen) relevante formulieren aangepast moeten worden in het BVH, door Harald Eekhart. De heer Eekhart was één van de twee projectleiders van het traject dat in 2010 en 2011 de top 16 meest gebruikte formulieren uit het BVH heeft geoptimaliseerd.
(c)	Schatting van de kosten van de bouwfase van een traject waarin (specifiek voor binnen deze impactanalyse bekeken wijzigingen) relevante formulieren aangepast moeten worden in het BVH, door Harald Eekhart. De heer Eekhart was één van de twee projectleiders van het traject dat in 2010 en 2011 de top 16 meest gebruikte formulieren uit het BVH heeft geoptimaliseerd.

Tabel 15: Gebruikte bronnen berekening wijziging BVH

B.1.5 Aanwezigheid raadsman bij verhoor

Voor de effecten van de aanwezigheid van een raadsman bij het verhoor wordt verwezen naar het rapport van Significant, "Raadsman bij politieverhoor, impactanalyse op de invoering"

B.1.6 Audio of Audiovisueel vastleggen van verhoren

Grootheid	Bron of herkomst gegeven
(a)	Praktijkgegevens uit werkgroep
(b)	Praktijkgegevens uit werkgroep
(c)	Berekening paragraaf 2.6
(d)	Berekening
(e)	Berekening
(f)	Praktijkgegevens uit werkgroep
(g)	Praktijkgegevens uit werkgroep
(h)	Berekening paragraaf 2.6
(i)	Berekening
(j)	Berekening
(k)	Berekening
(l)	Berekening

Tabel 16: Gebruikte bronnen berekening wijziging BVH

B.1.7 Extra vervoersbewegingen als gevolg van de regelgeving

Grootheid	Bron of herkomst gegeven
(a)	Significant, Rapport "Raadsman bij politieverhoor, impactanalyse op de invoering", paragraaf 4.2.1
(b)	Significant, Rapport "Raadsman bij politieverhoor, impactanalyse op de invoering", paragraaf 4.2.6 onder aantal verhoren punt 3. Hierbij is verondersteld dat bij benadering het aantal TGO-zaken een schatter is voor het aantal vorderingen tot verlenging IVS
(c)	Berekening, met als veronderstelling dat verlenging van IVS alleen in complexe situaties met TGO optreedt, omdat in de overige situaties sprake is van gemiddeld 2 verhoren die binnen de ophoudtermijn en eerste IVS kunnen worden afgewikkeld.
(d)	Schatting vanuit de werkgroep
(e)	Berekening
(f)	Andersson Elffers Felix, 'Meerkosten Rechtsbijstand Politieverhoor voor de Nederlandse Politie', 2010
(g)	Berekening

Tabel 17: Gebruikte bronnen berekening extra vervoer bij zitting RC op Politiebureau

Grootheid	Bron of herkomst gegeven
(a)	Telling uit BVH voor 2010 voor het korps Utrecht (200) vertaalt naar landelijk niveau met omvang korps Utrecht/Landelijk (7%)
(b)	Schatting van de werkgroep
(c)	Berekening
(d)	Andersson Elffers Felix, 'Meerkosten Rechtsbijstand Politieverhoor voor de Nederlandse Politie', 2010
(e)	Berekening
(f)	Schatting werkgroep, waarbij rekening is gehouden met een uur extra ten opzichte van de netto reistijd bij verplaatsing van cel naar vervoermiddel en vice versa in verband met veiligheidsprocedures
(g)	Schatting van de werkgroep
(h)	Berekening
(i)	Berekening

Tabel 18: Gebruikte bronnen berekening extra vervoer bij zitting RC op Gerecht

B.1.8 Opleiding en instructie bij strafzaken betrokken politiepersoneel

Grootheid	Bron of herkomst gegeven
(a)	Raming uit project invoering 'Salduz' (exclusief aanpassing BHV en inzet korpsen)
(b)	<p>Jaarverslag Politie 2009</p> <p>Uitgangspunt is het totaal aantal personeelsleden executief plus ATP voor de korpsen inclusief de KLPD: 55.233 personen (Tabel 2.4)</p> <p>Deze zijn verdeeld naar executief en ATP op grond van de fte-verhouding: 68,4%/31,6% (tabel 2.5)</p> <p>Aangenomen is (werkgroep) dat 10% van het ATP in hun functie als BOA ook de training volgt zodat het totaal aantal cursisten $(68,4\%+3,16\%) \times 55.233 = 39.500$ bedraagt (afgerond).</p> <p>Voor HOvJ's (3.800) wordt een aparte cursus georganiseerd.</p> <p>Het aantal op te leiden politiemedewerkers voor deze cursus (zonder HOvJ's) bedraagt daarmee: $39.500-3.800 = 35.700$</p>
(c)	Raming werkgroep
(d)	Berekening
(e)	Raming werkgroep (€ 500,- zaalhuur incl. catering, 20x €15,- lunch=€ 300,- , € 1200 trainer alle kosten)
(f)	Raming werkgroep in combinatie met ervaringen andere trainingstrajecten
(g)	Berekening
(h)	Berekening
(i)	Raming werkgroep
(j)	Berekening

Tabel 19: Gebruikte bronnen berekening opleiding en instructie executief personeel

B.1.9 Opleiding en instructie HOvJ's

Grootheid	Bron of herkomst gegeven
(a)	Raming uit project invoering 'Salduz' exclusief aanpassing BHV en inzet uit korpsen
(b)	Raming gemaakt o.b.v. verstrekte cijfers NPA: 1000 nieuwe certificaten (gemiddeld 500 over het hele jaar beschikbaar) en 1100 vernieuwingen voor 3 jaar levert :500+3x1100 = 3.800 HOvJ's
(c)	Raming werkgroep
(d)	Berekening
(e)	Raming werkgroep (€ 250,- zaalhuur incl. catering, € 600 trainer alle kosten)
(f)	Raming werkgroep in combinatie met ervaringen andere trainingstrajecten
(g)	Berekening
(h)	Berekening
(i)	Raming werkgroep
(j)	Berekening

Tabel 20: Gebruikte bronnen berekening opleiding en instructie HOvJ's

B.1.10 Huisvesting

Grootheid	Bron of herkomst gegeven
(a)	Berekening op basis van de volgende gegevens: Gemiddeld aantal verhoren per dag per verhoorruimte: 2,5 (Uit onderzoek: "Raadsman bij politieverhoor, Impactanalyse op de invoering") Aantal dagen verhoren per jaar 12 x 30= 360 (idem) Aantal verhoren per jaar per verhoorruimte 900 (2,5 x 360) Totaal aantal strafrechtzaken : 310.000, waarvan TGO 15.500, VH-waardig 177.000 en overig 117.500 (Uit onderzoek: "Raadsman bij politieverhoor, Impactanalyse op de invoering") Aantal verhoren 715.000 (10xTGO+2,5x VH-waardig + 1xoverig) Aantal voor strafzaken benutte verhoorruimtes 800 (715.000/900)
(b)	Schatting vanuit werkgroep 20% is ondergrens. Indicatie vanuit AVR-project aantal volledige AVR-studio's (151) met aanname dat deze groot genoeg zijn voor 5 personen: 150/400 (ongeveer 35%) is bovengrens
(c)	Aantal strafzaken waarbij raadsman wordt ingeschakeld 50% (Uit onderzoek: "Raadsman bij politieverhoor, Impactanalyse op de invoering") maal aantal benodigde verhoorruimtes (zie (a))
(d)	Schatting vanuit werkgroep
(e)	Berekening
(f)	Berekening gemiddelde verlenging in zelfde verhouding als verlenging maximale ophoudtermijn 9 uur/ 6 uur = 1,5 (=50% toename)
(g)	Berekening op grond van het aantal gebruikte ophoudcellen in het korps Utrecht (89) en het aantal ophoudingen geteld over een half jaar (5144): 5144/(180x89)= 32%
(h)	Keuze door werkgroep
(i)	Berekening

Grootheid	Bron of herkomst gegeven
(j)	Berekening : er blijkt voldoende reservecapaciteit in de ophoudcellen te bestaan om de toename in de capaciteitsbehoefte op te vangen.
(k)	Berekening op grond van inventarisatie Utrecht (89) en verhouding korpsgrootte Utrecht naar landelijk (7%) is circa 1300 ophoudcellen
(l)	Berekening
(m)	Schatting vanuit werkgroep
(n)	Berekening
(o)	Berekening: Binnen 9 uur bedrijfstijd blijkt op grond van aangenomen onderliggende uniforme verdelingen van binnenkomst en ophoudduur een toename van het aantal overnachtingen van 9% te ontstaan.
(p)	Berekening op grond van inventarisatie Utrecht
(q)	Keuze door werkgroep
(r)	Berekening
(s)	Berekening (er blijkt nog voldoende reservecapaciteit om de toename in overnachtingen in een politiecel op te vangen)

Tabel 21: Gebruikte bronnen berekening effecten verhoorruimtes en celcapaciteit